

Γιάννης Ζαχαρόπουλος

Α

Β

Β

Γ

α

γ

ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ

Γλώσσα

Ε' Δημοτικού

Μέρος

2ο

Βασισμένο στην ύλη του σχολικού βιβλίου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γρήγορα ΤΕΣΤ

Γλώσσα Ε' Δημοτικού

Ε' ②

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασικό λεξιλόγιο

- συναυλία, συγκρότημα, ρυθμίζω, ήχος, εισιτήριο, μικρόφωνο, χειροκρότημα, αίθουσα
- υλικά, όργανα, αρχαιότητα, ποικιλία, εφευρίσκω, ποτήρια, ερασιτέχνης
- παιδιά, κύκλος, γραφείο, χάρτινος -η -ο, μέλισσα, αυτοκίνητο, γλυκός -ιά -ό, βραδιά, προκουμιά

Γραμματικά – Συντακτικά φαινόμενα

α) Το υποκείμενο

Υποκείμενο είναι η λέξη ή οι λέξεις (ή ακόμη και ολόκληρες προτάσεις) που δείχνουν **ποιος** ενεργεί ή **ποιος** δέχεται μια ενέργεια ή **ποιος** βρίσκεται σε μια κατάσταση.

Π.χ. **Ο Στέλιος** ξέχασε τα βιβλία του. – **Η Ελένη** κοιμάται. – **Φαίνεται πως θα χιονίσει.**

β) Το αντικείμενο

Αντικείμενο είναι η λέξη, η φράση (ή ολόκληρη πρόταση) που μας δείχνει **σε ποιον** ή **σε τι** πηγαίνει η ενέργεια του ρήματος. Το βρίσκουμε αν απαντήσουμε στην ερώτηση «τι;» ή «ποιον; ποια; ποιος;» κτλ.

Π.χ. **Ο αδερφός μου** παίζει **ποδόσφαιρο**. – **Εγώ** θέλω **να παίξουμε κρυφτό**.

γ) Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα

α) **Μεταβατικά** ονομάζονται τα ρήματα που παίρνουν ως απαραίτητο συμπλήρωμα στο νόημά τους αντικείμενο (ή αντικείμενα), δηλαδή η ενέργεια του υποκειμένου τους μεταβαίνει σε ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.

Π.χ. **Ο κηπουρός** σκαλίζει **τον κήπο**.

β) **Αμετάβατα** ονομάζονται τα ρήματα που δεν παίρνουν ως συμπλήρωμα στο νόημά τους αντικείμενο (η ενέργεια του υποκειμένου τους δε μεταβαίνει σε κάποιο αντικείμενο).

Π.χ. **Τα φρούτα** ωρίμασαν.

δ) Το κατηγορούμενο

Ορισμένα ρήματα (όπως τα: **είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, εμφανίζομαι, λέγομαι, ονομάζομαι, γεννιέμαι, θεωρούμαι, παρουσιάζομαι, ορκίζομαι, διορίζομαι, σπουδάζω** κτλ.) συνδέουν το υποκείμενο της πρότασης με κάποιο όνομα (επίθετο ή ουσιαστικό) που φανερώνει ένα χαρακτηριστικό ή μια ιδιότητα του υποκειμένου. Τα ρήματα αυτά ονομάζονται **συνδετικά** και το επίθετο ή το ουσιαστικό που δίνει κάποια πληροφορία για το υποκείμενο λέγεται **κατηγορούμενο**.

Π.χ. **Το φαγητό** είναι **έτοιμο**.

ε) Εξαρτημένες προτάσεις ως υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο

Ως υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο μπορούμε να έχουμε ολόκληρη εξαρτημένη πρόταση.

Π.χ.

- Φαίνεται πως διασκεδάζει. (**υποκείμενο** του απρόσωπου ρήματος φαίνεται)
- Θέλω να φύγεις αμέσως. (**αντικείμενο** του ρήματος θέλω)
- Η μπάλα είναι εύπλαστη. – Γίνεται ό,τι θέλεις. (**κατηγορούμενο** του ρήματος γίνεται)

Όταν η πρόταση έχει θέση υποκειμένου, αντικειμένου ή κατηγορουμένου **δε χωρίζεται ποτέ με κόμμα.**

στ) Θηλυκά σε -(ι)α

	Κατάληξη	Παραδείγματα		Εξαιρέσεις:
Οξύτονα	-ιά	ελιά, βραδιά, καρδιά, ξενιτιά κτλ.		όσα παράγονται από ρήματα σε -εύω: δουλειά, σοδειά, παντρεία κ.ά.
Παροξύτονα	-εία	συνοδεία, μαγεία, αλιεία, θεραπεία κτλ.	Παράγονται από ρήματα σε -εύω, -εύομαι	ηγεμονία, κηδεμονία, προεδρία, δυσκολία, αμνηστία
		αμβλεία, βραδεία, ευθεία, ταχεία κτλ.	Παράγονται από επίθετα σε -ύς	
	-ία	αδικία, λειτουργία κτλ.	Παράγονται από ρήματα β' συζυγίας (σε -ώ, -είς)	επαιτεία κ.ά.
		ζήλια, φτήνια κτλ.	Έχουν καταχρηστικό δίφθογγο στη λήγουσα	φτώχεια
Προπαροξύτονα	-εια	βοήθεια, ενέργεια κτλ.	και όσα παράγονται από ρήματα β' συζυγίας (σε -ώ, -είς)	
		ασθένεια, ευγένεια κτλ.	Παράγονται από επίθετα σε -ης	
		οικογένεια, περιπέτεια κτλ.	(Σχεδόν όλα τα προπαροξύτονα εκτός από τα παρακάτω)	
	-ια	μαθήτρια, αθλήτρια κτλ.	Έχουν κατάληξη -τρια	
	-οια	έννοια, διάνοια, απόρροια, άπνοια κτλ.	έχουν ως β' συνθετικό τις λέξεις νους, ρους, πλους, πνοή	

Ονοματεπώνυμο

Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα κενά και τόνισε όπου χρειάζεται:

5

Τον περασμένο μήνα παρακολούθησα τη σ.....**ναυλία** του αγαπημένου μου σ.....**γκροτήματος**. Με το **εισ**.....**τ**.....**ριο** στα χέρια μπήκα στην**θουσα** πολύ νωρίς και είδα πώς οι μουσικοί **ρ**.....**θμιζαν** τον**χο**. Όταν όλα ήταν έτοιμα, ο τραγουδιστής πήρε το **μικρ**.....**φ**.....**νο** και το κοινό ξέσπασε σε **χ**.....**ροκροτήματα**.

2. Βοήθησε τον Αλέξανδρο να υπογραμμίσει τα αντικείμενα και να κυκλώσει τα υποκείμενα στις παρακάτω προτάσεις.

2,5

- Η Ελένη στολίζει την αίθουσα.
- Την επόμενη μέρα οι μουσικοί ολοκλήρωσαν τις πρόβες.
- Την κυκλοφορία των αυτοκινήτων ρυθμίζει ο τροχονόμος.
- Τις προσκλήσεις προμηθεύτηκε η μητέρα μου από τη δουλειά της.
- Ο παππούς θυμήθηκε τα νιάτα του.

3. Υπογράμμισε τα ρήματα στις προτάσεις που ακολουθούν και σημείωσε (Μ) σε όσα από τα αυτά είναι μεταβατικά και (Α) σε όσα είναι αμετάβατα. Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

2,5

- Το πλοίο έφτασε στο λιμάνι. [**A**]
- Η πόλη μας διοργανώνει κάθε χρόνο τους αγώνες. [.....]
- Η πλατεία πλημμύρισε από κόσμο. [.....]
- Άφησε τις αποσκευές της στην είσοδο. [.....]
- Το μωρό κοιμάται στην κούνια του. [.....]
- Η συμφωνία έκλεισε μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις. [.....]

 Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

Σειρά: ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ – ΓΛΩΣΣΑ
Κυκλοφορούν 3 τεύχη για κάθε τάξη
Καλύπτουν την ύλη και των τριών τριμήνων

Γρήγορα τεστ – Γλώσσα Ε΄
Καλύπτει την ύλη του Β΄ τριμήνου

Μέρος
2ο

Συνοπτική
θεωρία

Παραδείγματα

Χρόνος που απαιτείται για το τεστ

Γραμματική

Τίτλος κεφαλαίου
(αντιστοιχεί στο βιβλίο του Οργανισμού)

Ενότητα 7η Μουσική

Βασικό λεξιλόγιο

- συναυλία, συγκρότημα, ρυθμίζω, ήχος, εισιτήριο, μικρόφωνο,...
- υλικά, όργανα, αργαία, ποικιλία, εφευρισκάω, πηλά...
- παιδιά, κύκλος, γραφείο, κέρπνος -η-α,...

0'-10'

Εγώ σε συναυλία;

Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού
Τεστ
1ο

Όνοματεπώνυμο

Ημερομηνία: / /

5

1. Συμπλήρωσε τα κενά και τόνισε όπου χρειάζεται:

Τον περασμένο μήνα παρακολούθησα τη σ...ναυλία του αγαπημένου μου
σ...γκροτήματος. Με το εισ...τ...ριο στα χέρια μπήκα στην ...θουσα πολύ νωρίς
και είδα πώς οι μουσικοί ρ...θμίζαν τον ...χο. Όταν όλα ήταν έτοιμα, ο τραγουδιστής
πήρε το μικρ...φ...νο και το κοινό ξέσπασε σε χ...ροκροτήματα.

2,5

2. Βοήθησε τον Αλέξανδρο να υπογραμμίσει τα αντικείμενα και να κυκλώσει
τα υποκείμενα στις παρακάτω προτάσεις.

- Η Ελένη στολίζει την αίθουσα.
- Την επόμενη μέρα οι μουσικοί ολοκλήρωσαν τις πρόβες.
- Την κυκλοφορία των αυτοκινήτων ρυθμίζει ο τροχονόμος.
- Τις προσκλήσεις προηβούθηξε η μητέρα μου από τη δουλειά της.
- Ο παπαπούς θυμήθηκε τα νιάτα του.

2,5

3. Υπογράμμισε τα ρήματα στις προτάσεις που ακολουθούν και σημείωσε (Μ)
σε όσα από τα αυτά είναι μεταβατικά και (Α) σε όσα είναι αμετάβητα.
Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

- Το πλοίο έφτασε στο λιμάνι.
- Η πόλη μας διοργανώνει κάθε χρόνο τους αγώνες.
- Η πλατεία πλημμύρισε από κόσμο.
- Άφησε τις ασπασκέες της στην είσοδο.
- Το μωρό κοιμάται στην κούνια του.
- Η συμφωνία έκλεισε μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις.

[Α]
[]
[]
[]
[]

Αξιολόγηση:
Οι πόντοι που
αντιστοιχούν
σε κάθε άσκηση

Αυτοαξιολόγηση

Χρωμάτισε τα * που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

5

ISBN 978-960-569-148-6

9 789605 169148 6

Κωδ. μηχ/σης 18.552